

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 5P/13/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513202492
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2013:2513202492.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou Mgr. Katarínou Arnouldovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V., bytom ako otec, t.č. v náhradnej starostlivosti starej matky I., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Piešťanoch, dieťa otca: H. a matky: V., t.č. na neznámom mieste, zast. súdom ustanovenou opatrovníčkou Andreou Jančovičovou, zamestnankyňou Okresného súdu Piešťany o zmenu výchovného prostredia, takto

r o z h o d o l :

I.

Maloletý sa s účinnosťou od 01.02.2013 zveruje do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude oprávnený maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

II.

Matka je povinná platiť na maloletého výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima určenej MPSVaR na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca počnúc 01.02.2013.

III.

Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 01.02.2013 do 09.09.2013 vo výške 187,46 eur súd povoľuje matke splácať v mesačných splátkach po 10,- eur splatných spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok.

IV.

Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica, č.k. 7C/87/2010-25 zo dňa 13.09.2010 v časti úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému.

V.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 15.02.2013 podal otec na súd návrh, ktorým sa domáhal zmeny výchovného prostredia maloletého, keď žiadal zveriť dieťa do svojej osobnej starostlivosti. Uviedol, že maloletý bol súdom zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. nakoľko v tom čase sa otec nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody, ale od návratu z výkonu trestu sa už o syna stará sám.

Vykonaným šetrením súdu sa nepodarilo zistiť miesto súčasného pobytu matky maloletého, preto jej uznesením č.k. 5P/13/2013-47 zo dňa 17.06.2013 ustanovil v konaní opatrovníčku na zastupovanie jej záujmov v tomto konaní. Riadne a včas predvolaná opatrovníčka matky, ako aj stará matka I.a na pojednávanie nedostavili, súd preto vec prejednal za ich neprítomnosti podľa ust. § 101 ods 2 O.s.p., vykonal dokazovanie výsluchom otca a kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s písomným vyjadrením starej matky, správami kolízneho opatrovníka z prešetrených pomerov u otca, potvrdeniami o príjmoch otca a jeho družky, potvrdením o návšteve školy maloletého a nákladoch s tým spojených, obsahom spisu Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 7C/87/2010, ďalšími listinnými dôkazmi, ako aj obsahom celého spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 7C/87/2010 zo dňa 13.09.2010 bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené a na čas po rozvode bol mal. V. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I., ktorá sa vtedy už piaty rok o neho starala pre nespôsobilosť rodičov - matka z dôvodu nadmerného požívania alkoholu a otec z dôvodu, že v tom čase bol vo výkone trestu odňatia slobody. Súčasne súd uložil obom rodičom povinnosť platiť výživné na maloletého vo výške 30 % zo sumy životného minima určenej MPSVaR na nezaopatrované neplnoleté dieťa, keď matka poberala iba dávky v hmotnej núdzi a otec bol vo výkone trestu.

Maloletý V.e zdravotne postihnutý, t.č. je žiakom 6. ročníka autistickej triedy Spojenej školy, N., kde je ubytovaný na internáte. Škola potvrdila, že jeho náklady súvisiace so školou, stravovaním a ubytovaním predstavujú mesačne 60,80 eur. Býva u otca, pričom domov chodí iba na víkendy. Otec je zamestnaný ako mechanik v spol. S. s priemerným čistým mesačným príjmom 332 eur, iné príjmy nemá. Žije s družkou O. v obecnom trojizbovom byte, spolu s nimi bývajú jej dvaja maloletí synovia vo veku 12 a 17 rokov. Podľa vykonaných šetrení kolízneho opatrovníka je hygiena v domácnosti na požadovanej úrovni a maloletý tam má vytvorené vhodné podmienky. Stará matka kolíznemu opatrovníkovi uviedla, že z dôvodu zdravotných problémov sa už ďalej nedokáže o maloletého starať a starostlivosť o neho zabezpečuje otec, s ktorým má maloletý veľmi dobrý vzťah. Súdu písomne oznámila, že súhlasí so zverením maloletého do starostlivosti otca. Kolízny opatrovník vykonal aj pohovor s družkou otca, ktorá tiež súhlasila so zverením maloletého do starostlivosti otca a potvrdila, že mu v tom bude pomáhať, pretože aj jej vzťah k maloletému je veľmi dobrý.

Z výpovede otca bolo zistené, že syn je v jeho faktickej starostlivosti už od návratu otca z výkonu trestu, kedy spočiatku bývali u starej matky I. následne otec nadviazal vzťah so súčasnou priateľkou a spolu s maloletým sa k nej odsťahoval. Otec uviedol, že okrem nákladov súvisiacich so školou, stravovaním a ubytovaním vo výške 60,80 eur mesačne, má maloletý aj náklady na cestovné do školy a späť (otec ho na víkendy vozí domov), ktoré predstavujú cca 10 až 12 eur jedna cesta. V súvislosti so zdravotným stavom má syn tiež zvýšené výdavky na cestovné cca 20 eur polročne, keďže navštevuje psychiatra v H. a uhrádza aj doplatky za lieky, čo mesačne stojí do 10,- eur, inak sú jeho náklady na výživu bežné. Otec nemá iné vyživovacie povinnosti. Pokiaľ ide o matku maloletého, otec o nej nemá žiadne informácie, matka sa o maloletého dlhodobo nezaujíma, ani členovia jej rodiny, tiež neplatí na syna žiadne výživné.

Z vyjadrenia Psychiatrickej nemocnice S. bolo zistené, že matka bola v tejto nemocnici opakovane hospitalizovaná, z toho 2 razy v r. 2009, raz v r. 2010 a raz v r. 2013. V súčasnosti sa matka maloletého zdržiava na neznámom mieste, pričom v mieste trvalého pobytu je od 10.07.2009 vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a poberá dávky v hmotnej núdzi vo výške 97,19 eur.

Kolízny opatrovník súdu doporučil návrhu otca vyhovieť.

Podľa § 78 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre mal. dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 36 Zákona o rodine, rodičia maloletého, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Podľa § 24 odsek 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 65 citovaného zákona ak rodičia mal. dieťaťa nežijú spolu, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnakým spôsobom, ak rodičia žijú spolu, avšak jeden z nich neplní dobrovoľne svoju vyživovaciu povinnosť k mal. dieťaťu.

Podľa § 62 zákona č. 36/2005 o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Pri určení vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 citovaného zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie za dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že stará matka, hoci súdnym rozhodnutím je dieťa stále zverené do jej starostlivosti, už dávnejšie prenechala starostlivosť o maloletého otcovi a tento ju zabezpečuje za pomoci svojej družky, pričom v jeho starostlivosti o dieťa neboli doposiaľ zistené žiadne nedostatky. Podľa vykonaného šetrenia má maloletý so všetkými členmi otcovej domácnosti vytvorené veľmi dobré vzťahy a aj otcova družka súhlasí s tým, aby mal. V. u nich býval. Maloletý má u otca vytvorené vhodné výchovné prostredie, tento sa o neho riadne stará a má záujem v starostlivosti pokračovať, preto súd jeho návrhu vyhovel, keďže vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam nemal žiadne pochybnosti o tom, že takáto úprava bude v najlepšom záujme maloletého. Súčasne súd prisúdil otcovi právo maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, pretože matka sa o dieťa dlhodobo vôbec nezaujíma.

V zmysle ustanovenia § 65 Zákona o rodine súd tiež rozhodol o výživnom, ktoré bude matka platiť na maloletého, pričom vychádzal zo zistených majetkových pomerov oboch rodičov a súčasne z odôvodnených potrieb maloletého. V konaní bolo preukázané, že zatiaľ čo otec má riadny príjem zo zamestnania cca 332 eur, matka je dlhodobo nezamestnaná a poberá iba dávky v hmotnej núdzi 97,19 eur, preto jej súd s ohľadom na jej sociálnu situáciu stanovil výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima určenej MPSVaR na nezaopatrené nepľnoleté dieťa (čo predstavovalo do 30.06.2013 sumu 26,64 eur a od 01.07.2013 predstavuje sumu 27,13 eur mesačne) a uložil jej platiť ho vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletého. Aj keď takto stanovené výživné nezodpovedá odôvodneným potrebám mal. V., ktorý má zvýšené náklady na výživu v súvislosti s nepriaznivým zdravotným stavom, vyššie výživné než toto minimálne výživné podľa Zákona o rodine však nebolo možné matke určiť, pretože by presahovalo jej schopnosti a možnosti.

Výživné bolo určené od 01.02.2013, teda od podania návrhu otcom (§ 77 ods. 1 Zákona o rodine) a keďže matka od 01.02.2013 na maloletého, ktorého súd zveril otcovi, nezaplatila žiadne výživné, vznikol jej za obdobie od 01.02.2013 do vyhlásenia tohto rozsudku dlh na zročnom výživnom vo výške 187,46 eur (v tomto období mala matka zaplatiť 26,64 eur x 5 mesiacov = 133,20 eur + 27,13 eur x 2 mesiace = 54,26 eur, t.j. spolu 133,20 + 54,26 = 187,46 eur). Tento nedoplatok jej súd povolil zaplatiť v mesačných splátkach po 10 eur splatných spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok.

O trovách konania súd rozhodol s použitím ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal, keďže toto konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave do 15 dní od jeho doručenia.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. Musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda , v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. a)-f) O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove mal. detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.